

**УРГАМЛЫН ГАДААД, ДОТООД ХОРИО ЦЭЭРТЭЙ ӨВЧИН, ХӨНӨӨЛТ ШАВЖ, ХОГ УРГАМАЛ, МЭРЭГЧ
АМЬТДЫН НЭРСИЙН ЖАГСААЛТ**

**Нэг. Монгол Улсын хилээр нэвтрүүлэхийг
хориглосон хорио цээртэй хөнөөлт организм**

	Ургамлын өвчин	
	Зүйлийн нэр	
	Латин	Монгол
	<i>Pantoea stewartii</i> subsp. <i>Stewartii</i> (Smith) Mergaert <i>et al</i>	Эрдэнэшишийн сульдаа
	<i>Stenocarpella macrospora</i> (Earle) Sutton.	Эрдэнэшишийн хуурай илжрэл
	<i>Tilletia controversa</i> Kuhn	Буудайн давжаа харуу
	<i>Corynebacterium tritici</i> Burkholder.	Буудайн салслаг шар бактериоз
	<i>Tilletia /Neovossia/ indica</i> Mund.	Буудайн энэтхэг харуу
	<i>Claviceps purpurea</i> Tul.	Үр тарианы харга
	<i>Thecaphora solani</i> Mordue.	Төмсний харуу
	<i>Ralstonia solanacearum</i> Smith.	Төмсний хүрэн илжрэл
	<i>Synchytrium endobioticum</i> (Schilb). Percival	Төмсний өмөн
0	<i>Phoma andigena</i> .	Төмсний фомоз
1	<i>Septoria lycopersici</i> var. <i>malagutii</i>	Төмс, лоолийн септориоз
2	<i>Alternaria mali</i> .	Алимны альтернариоз
3	<i>Corynebacterium michiganense</i> Jensen.	Лоолийн өмөн
4	<i>Erwinia amylovora</i> (Burrill).	Жимсний модны түлэгдэл
5	<i>Pseudomonas caryophylli</i> Starr.	Башир цэцгийн сульдаа
6	<i>Xanthomonas hyacinthi</i> Dowson.	Хэлгий цэцгийн шар
7	<i>Phytophthora fragariae</i> var. <i>fragariae</i>	Гүзээлзгэний фитоптор
8	<i>Phytophthora fragariae</i> var. <i>rubi</i>	Үхэр нүдний фитоптор
9	<i>Puccinia horiana</i> .	Хризантемийн цагаан зэв
0	<i>Diaporthe helianti</i> Munt.-Cvet. <i>et. al.</i>	Наранцэцгийн фомопсис
1	<i>Melampsora medusae</i> .	Улиангарын зэв
2	<i>Plasmodiophora brassicae</i> Wor.	Байцааны гүвдрүү
3	<i>Globodera pallida</i> /Stone/.	Төмсний цайвар дугариг хорхой

4	<i>Globodera rostochiensis</i> Woll.	Төмсний шаргал дугариг хорхой
5	<i>Meloidogyne incognita</i> /M. hapla/Kof. Wite	Төмсний урын дугариг хорхой
6	<i>Bursaphelenchus xylophilus</i> Nickle	Нарсны ишний дугариг хорхой
7	<i>Ditylenchus destructor</i> Thorne.	Төмсний ишний дугариг хорхой
8	<i>Tomato yellow leaf curl virus.</i>	Лоолийн навч шарлан хуйлрах
9	<i>Cucumber vein yellowing virus.</i>	Хэмхийн судал шарлах
0	<i>Tomato ringspot virus.</i>	Лоолийн цагирган толбо
1	<i>Tomato spotted wilt virus.</i>	Лоолийн толбот сульдаа
2	<i>Potato spindle tuber viroid.</i>	Төмсний булцууны мушгиралт
.	Ургамлын хөнөөлт шавж, хачиг	
	Зүйлийн нэр	
	Латин	Монгол
	<i>Callosobruchus chinensis</i> L.	цох Хятадын үрч
	<i>Callosobruchus maculatus</i> Fabr.	үрч цох Дөрвөн толбот
	<i>Acanthoscelides obtectus</i> Say.	цох Шошийн үрч
	<i>Bruchus pisorum</i> L.	цох Вандуйн үрч
	<i>Caulophilus latinasus</i> Say.	агуулахын шөвгөр цох Өргөн хушуут
	<i>Sitophilus oryzae</i> L.	цох Цагаан будааны шөвгөр хушуут
	<i>Sitophilus zeamays</i> Motsch.	цох Эрдэнэ шишийн шөвгөр хушуут
	<i>Cryptolestes ferrugineus</i> Steph.	цох Шаргал гурил
	<i>Cryptolestes minutus</i> L.	цох Жижиг гурилч
0	<i>Oryzaephilus surinamensis</i> L.	гурилч цох Суринамын
1	<i>Trogoderma granarium</i> Everts.	Капрын цох
2	<i>Diabrotica virgifera</i> Conte.	Өрнийн эрдэнэшишийн цох
3	<i>Leptinotarsa decemlineata</i> Say.	Төмсний колорадын цох
4	<i>Agrilus mali</i> Mats.	цох Алимны мөлгөр
5	<i>Dinoderus bifoveolatus</i> W.	Холтосч цох
6	<i>Anoplophora glabripennis</i> M.	цох Азийн эвэрт
7	<i>Popillia japonica</i> Newm.	Япон цох
8	<i>Tenebrio molitor</i> L.	Гурилын том жуулгавч

9	<i>Tribolium confusum</i> Duv.	Гурилын жижиг жуулгавч
0	<i>Alphitobius piceus</i> Oliv.	Гурилын хүрэн жуулгавч
1	<i>Nemapogon granella</i> L.	Агуулахын хивэн
2	<i>Phthorimaea operculella</i> Zell.	Төмсний хивэн
3	<i>Grapholita molesta</i> Busck.	Дорнын үрэлж эрвээхий
4	<i>Grapholita inopinata</i> Her.	Манжуурын үрэлж эрвээхий
5	<i>Plodia interpunctella</i> H.G	Өмнийн цог эрвээхий
6	<i>Pyralis farinalis</i> L.	Гурилын цог эрвээхий
7	<i>Ephestia kuhniella</i> Zell.	Тээрмийн цог эрвээхий
8	<i>Liriomyza trifolii</i> Burgess.	Хошоонгорын хөндийлөгч ялаа
9	<i>Ceratitis capitata</i> Wied.	Газар дундын тэнгисийн ялаа
0	<i>Bactrocera cucurbitae</i> COQ	Амтат гуаны ялаа
1	<i>Pseudococcus comstocki</i> Kuv.	Комстокийн кокцид
2	<i>Viteus vitifolii</i> Fitch.	Усан үзмийн филлоксер
3	<i>Frankliniella occidentalis</i> Pergande.	Калифорнийн цацаг далавчтан
4	<i>Phytonemus pallidus</i> Banks (<i>Tarsonemus fragariae</i>)	Гүзээлзгэний хачиг
5	<i>Pseudaulacaspis pentagona</i> Targ-Tozz.	Урын бамбайт
.	Хог ургамал	
	Зүйлийн нэр	
	Латин	Монгол
	<i>Ambrosia trifida</i> L.	Гурвалжин навчит амброз
	<i>Ambrosia artemisiifolia</i> L.	Шарилжин навчит амброз
	<i>Ambrosia psilostachya</i> D.C	Олон наст амброз
	<i>Solanum elaeagnifolium</i> Cav	Шулуун чэсэнцэр
	<i>Solanum rostratum</i> Dunal.	Өргөст чэсэнцэр
	<i>Heliantus ciliaris</i> DC	Сормууст наранцэцэг
	<i>Heliantus californicus</i> DC	Калифорнийн наранцэцэг
	<i>Cenchrus tribloides</i> L.	Зангуут биелэг
	<i>Striga</i> spp.	Иршимбэ
0	<i>Cuscuta</i> spp.	Ороонго

1	<i>Acroptilon repens</i> (L.) DC	Гашуун ягаан түрүү
.	Мэрэгч амьтан	
	Зүйлийн нэр	
	Латин	Монгол
	<i>Rattus rattus</i> L.	Хар харх
	<i>Rattus norvegicus</i> B.	Бор харх
Хоёр. Монгол Улсад хязгаарлагдмал тархалттай хорио цээртэй хөнөөлт организм		
.	Ургамлын өвчин	
	Зүйлийн нэр	
	Латин	Монгол
	<i>Clavibacter michiganensis</i> subsp. <i>sepedonicus</i> (Spieckermann & Kotthoff) Davis <i>et al</i>	Төмсний цагирган илжрэл
	<i>Erwinia carotovora</i> pv. <i>carotovora</i> Bergey et. al	Байцааны салслаг бактериоз
	<i>Xanthomonas campestris</i> pv. <i>Campestris</i>	Байцааны судлын бактериоз
	<i>Lophodermium pinastri</i>	Нарсны энгийн шютте
	<i>Monilia</i> spp.	Жимсний илжрэл
	<i>Phytophthora infestans</i> D.bary	Төмсний фитофтор
	<i>Tilletia tritici</i> Wint	Буудайн хатуу харуу
	<i>Urocystis cepulae</i> Frost	Сонгины харуу
	<i>Ustilago tritici</i> Jens	Буудайн тоост харуу
0	<i>Sphacelotheca panici-miliacei</i> . Bub	Бог будааны энгийн харуу
1	<i>Ustilago avenae</i> Jens	Хошуу будааны тоост харуу
2	<i>Ustilago hordei</i> Kell. et. Swing	Арвайн чулуут харуу
3	<i>Pectobacterium phytophthorum</i> .	Төмсний иш харлах
4	<i>Erwinia carotovora</i> .	Нойтон илжрэл
.	Ургамлын хөнөөлт шавж, хачиг	
	Зүйлийн нэр	
	Латин	Монгол
	<i>Hadena basilinea</i> Schiff.	Үр тарианы энгийн бүгэг эрвээхий
	<i>Gelechia hippophaella</i> Schrank.	Чацарганы хивэн эрвээхий
	<i>Lymantria dispar</i> L.	Өрөөсгөл хүр эрвээхий
	<i>Plutella xylostella</i> L. (= <i>Plutella maculipennis</i> Curt.)	Байцааны хивэн эрвээхий

	<i>Dendrolimus sibiricus</i> Tschetverikov.	Сибирийн хүр эрвээхий
	<i>Rhagoletis (batava) obscuriosa</i> Kol.	ялаа Чацарганы
	<i>Trialeurodes vaporariorum</i> Westw.	Хүлэмжийн цагаан далавчит
	<i>Rhizoglyphus echinopus</i> Fum.	Сонгины үндэсний хачиг
	<i>Tetranychus urticae</i> Koch.	Шүлхий хачиг
0	<i>Aphis fabae</i> .	бөөс Манжингийн
1	<i>Delia floralis</i> .	ялаа Байцааны зуны
2	<i>Myzodes persicae</i> Sulz.	Тоорын бөөс
3	<i>Brevicoryne brassicae</i> .	Байцааны бөөс
4	<i>Glycyphagus destructor</i> Ouds.	хачиг Энгийн үст
5	<i>Tyrophagus putrescentia</i> Schrank.	Гонзгой хачиг
6	<i>Acarus siro</i> L.	Гурилын хачиг
7	<i>Panonychus ulmi</i> Koch.	хачиг Жимсний улаан
	/ХХААХҮС-ын 2018 оны А-100 дугаар тушаалаар өөрчлөл т орсныг тусгав/	
.	Хог ургамал	
	Зүйлийн нэр	
	Латин	Монгол
	<i>Xanthium strumarium</i> L.	Эгэл ноцоогоно
	<i>Avena fatua</i> L.	Хонгио хошуу будаа
	<i>Fagopyrum tataricum</i> L.	Татаар сагаг
	<i>Noneo pulla</i> (L.) DC.	Хүрэн ягаан ноной
	<i>Polygonum convolvulus</i> L.	Чөдөр тарна
.	Мэрэгч амьтан	
	Зүйлийн нэр	
	Латин	Монгол
	<i>Ochotona daurica</i> P.	Дагуурын үхэр огодой
	<i>Meriones unguiculatus</i> P.	Хул чичүүл
	<i>Lasiopodomys brandtii</i> R.	Цайвар үлийч

----oOo---